

जग्राह चैनं धर्मात्मा बलिः सत्यपराक्रमः । ज्ञात्वा सच वज्रेऽथ पुत्रार्थं भरतर्षभ ।
 सन्तानार्थं महाभाग भार्यासु मम मानद । पुत्रान्धर्मार्थं कुशलानुत्पादयितुमर्हसि । ४२१०
 एवमुक्तः स तेजस्वी तं तथेत्युक्तवानृषिः । तस्मै स राजा स्त्रा भार्या सुदेष्णां प्राहिणोत्तदा ।
 अन्धं दृष्ट्वा तं मत्वा न सा देवी जगाम ह । स्वान्तु धात्रेयिकां तस्मै दृष्ट्वाय प्राहिणोत्तदा ।
 तस्यां काचीवदादीन्स गृह्ण्योनाटपिस्तदा । जनयामास धर्मात्मा पुत्रानेकादशैव ॥ ४२११
 काचीवदादीन्पुत्रान्स्नान् दृष्ट्वा सर्वानधीयतः । उवाच तमृषिं राजा ममेम इति भारत ।
 नेत्युवाच महर्षिस्तं ममेमइति चाब्रवीत् । गृह्ण्योनौ मया हीमे जाताः काचीवदादयः । ४२१२
 अन्धं दृष्ट्वा मां दृष्ट्वा सुदेष्णा महिषी तव । अवमन्ये ददौ मूढा गृह्णं धात्रेयिकां मम ।
 ततः प्रसादयामास पुनस्तमृषिसत्तमं । बलिः सुदेष्णा स्त्रा भार्या तस्मै स प्राहिणोत्पुनः ।
 तां स दीर्घतमाऽङ्गेषु स्मृष्ट्वा देवीमथाब्रवीत् । भविष्यन्ति कुमारस्ते तेजसादित्यवर्चसः ।
 अङ्गो वङ्गः कलिङ्गश्च पुण्ड्रः सुह्यश्च ते सुताः । तेषां देशाः समाख्याताः स्वनामकथिता भुवि ।
 अङ्गस्याङ्गोऽभवद्देशो वङ्गो वङ्गस्य च स्मृतः । कलिङ्गविषयश्चैव कलिङ्गस्य च स स्मृतः । ४२१३
 पुण्ड्रस्य पुण्ड्राः प्रख्याताः सुह्याः सुह्यस्य च स्मृताः । एवं बलेः पुरा वंशः प्रख्यातो वै महर्षिजः ।
 एवमन्ये महेश्वासा ब्राह्मणैः क्षत्रिया भुवि । जाताः परमधर्मज्ञा वीर्यवन्ता महाबलाः । एतच्छ्रुत्वा त्वमप्यत्र मातः कुरु
 यथेष्टितं ।

इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वणि भीष्मसत्यवतीसंवादे चतुरधिकशतोऽध्यायः ॥ १०४ ॥
 भीष्मउवाच । पुनर्भरतवंशस्य हेतुं सन्तानदृष्ट्ये । वक्ष्यामि नियतं मातस्तन्मे निगदतः शृणु ।
 ब्राह्मणो गुणवान् कश्चिद्धनेनोपनिमन्त्र्यतां । विचित्रवीर्यचेत्रेषु यः समुत्पादयेत्प्रजाः ।
 वैशम्पायनउवाच ॥ ततः सत्यवती भीष्मं वाचा संसज्जमानया । विहसन्तोव सत्रीडमिदं वचनमब्रवीत् । ४२१४
 सत्यमेतन्महाबाहे यथावदसि भारत । विश्वासान्ते प्रवक्ष्यामि सन्तानाय कुलस्य नः ।
 न ते शक्यमनाख्यातुमापद्धर्मं तथाविधं । त्वमेव नः कुले धर्मस्त्व सत्यं त्वं परा गतिः ।
 तस्मान्निशम्य सत्यं मे कुरुष्व यदनन्तरं । धर्मयुक्तस्य धर्मार्थं पितुरासीत्तरो मम ।
 सा कदाचिदहं तत्र गता प्रथमयौवनं । अथ धर्मविदां श्रेष्ठः परमर्षिः पराशरः । आजगाम तरीं धोमांस्तरिष्यन्मुनां नदीं ।
 स तार्थ्यमाणो यमुनां मामुपेत्याब्रवीत्तदा । सान्त्वपूर्वं मुनिश्रेष्ठः कामार्त्ता मधुरं वचः । ४२१५
 तमहं शापभीता च पितुर्भीता च भारत । वरैरसुलभैरुक्ता न प्रत्याख्यातुमुत्सहे ।
 अभिभूय स मां बालां तेजसा वशमानयत् । तमसा लोकमावृत्य नौगतामेव भारत ।
 मत्स्यगन्धो महानासीत्पुरा मम जुगुप्सितः । तमपास्य शुभं गन्धमिमं प्रादात्स मे मुनिः ।
 ततो मामाह स मुनिर्गर्भमुत्सृज्य मामकं । द्वोपेऽस्य एव सरितः कन्यैव त्वं भविष्यसि ।
 पाराशर्यो महायोगी स बभूव महानृषिः । कन्यापुत्रौ मम पुरा द्वैपायन इति श्रुतः । ४२१६
 यो व्यस्य वेदांश्चतुरस्तपसा भगवानृषिः । लोके व्यासत्वमोपेदे काष्ण्यात् कृष्णत्वमेव च ।